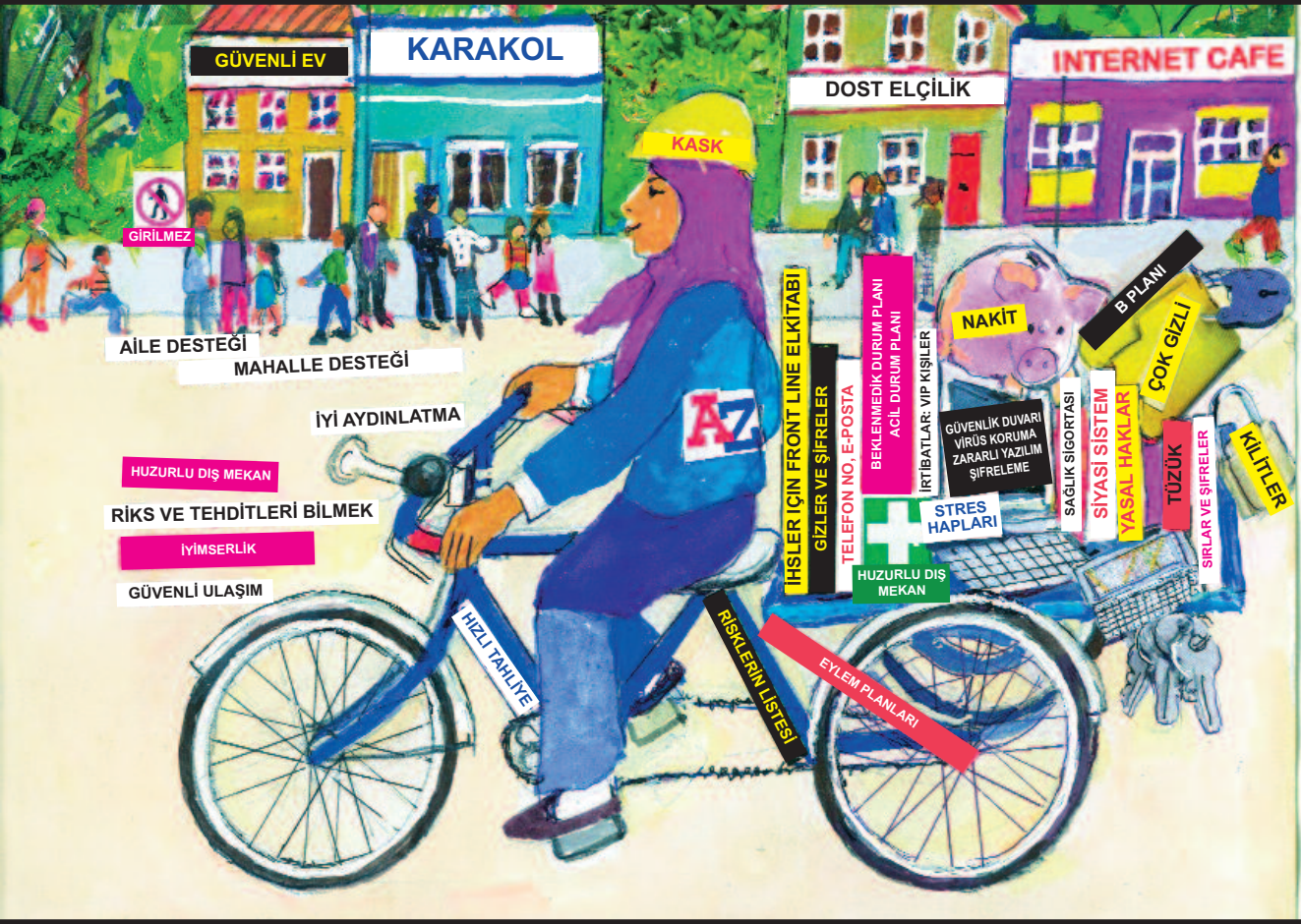

GÜVENLİK EL KİTABI:

RİSK ALTINDAKİ İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI İÇİN PRATİK ADIMLAR

İzleme Teknolojileri ve Metodolojisi

Bu kontrol listesi güvenlik için bir şablon olma amacıyla hazırlanmamıştır. Temel belirleyici faktör size özgü şartlardır (bağlam). Bu listeyi kişiselleştirmek için karşınızdaki riskleri ve tehditleri ve zayıf yönlerinizi dikkate alın. Ayrıca Bölüm 3: Tehdit Analizi bölümündeki Takip (İzleme) kısmına bakın.

Takip ediliyor musunuz?

- Takip edilip edilmediğinizden emin değilseniz, edildiğinizi varsayın ve kendinizi ve başkalarını korumak için ne dediğinize ve ne yaptığınıza çok dikkat edin.
- Diğer İHS'lerle ülkenizde ne gibi izleme yöntemleri kullanıldığını, insanların ne amaçla takip edildiğini (bilgi toplamak? taciz etmek? kaçırma için ön hazırlık yapmak?) tartışın - izleyenlerin amaçlarına bağlı olarak sizin de taktikleriniz farklılık gösterecektir.
- Meslektaşlarınızla, takip edildiğinizi fark ettiğinizde nasıl tepki vermeniz gerektiğini tartışın. Örneğin aracınızda bir izleme cihazı bulursanız olduğu yerde bırakmalı mısınız yoksa ondan kurtulmalı mısınız?

Genel bir kural olarak: izlendiğinizi fark ederseniz, böyle bir olay yokmuş gibi davranın. Eğer fark ettiğinizi anlarsanız en iyi ihtimalle biraz daha uzağa çekileceklerdir ve onları tespit etmeniz zorlaşacaktır; en kötüsü, şiddete başvurabilirler.

İzleme teknolojileri ve metodolojileriyle ilgili

- **Mikrofonlar** mikroskopik büyüklükte olabilir ve gözle görülemez; örneğin bir ceket düğmesinde (konuşmalarınızı kaydetmek üzere), bir anahtarlıkta (biri masada sizin yanınıza koyabilir), bir lamba duyununda, toplantı odanızın duvarı veya kapısında, adaptör prizlerinde olabilir... nerede olursa olsun, kaliteli ses kaydedebilmeleri gerekiyor
  - Hassas konuları evinizde, ofis veya arabanızda konuşmayın. Eğer bu mümkün değilse gürültülü veya olağan dışı yerler seçin -örneğin çamaşır odası (çamaşır makinesini çalıştırarak), temizlik dolabı gibi...
  - Eğer bir yeri böcek taramasından geçirecekseniz bunu bina içinde veya telefonda konuşmayın. Birçok mikrofon sese duyarlıdır, o yüzden taramayı normal bir günde normal bir iş yapıyormuş gibi davranarak -mesela ofisi boyatmak gibi- yapın.
- **Kameralar** da mikroskopik ebatla olabilir ve TV ekranlarına, saatlere, süs eşyalarına yerleştirilebilir.
  - Ofis ve evinizin güçlü bir güvenlik sistemi olsun
  - Güvenmediğiniz kimselerden hediye kabul etmeyin.
- **Telefonlar** -hem sim kart hem de telefonun kendisi izlenebilir. Telefon görüşmeleri ve kısa mesajlar takip edilebilir. Telefonlara bir aygıt veya program yüklenerek mikrofon gibi kullanılabilir.
  - Telefonuzu ortalıkta bırakmayın ve güvendiğiniz kişilere bile ödünç vermeyin
  - Hassas bir toplantıya mi gidiyorsunuz? Telefonunuzu evde bırakın veya toplantı öncesinde pilini çıkarın - toplantı katılımcılarından da aynı şeyi yapmalarını isteyin.
  - Ankesörlü telefonda ankesörlü telefona yapılan görüşmeler görece güvenli olabilir ama her defasında farklı kulübe kullanın ve asla ev veya ofisinizin yakınındakileri kullanmayın
  - En güvenli arama yöntemi, kayıtsız kontörlü kullan-at telefonlardır.
- **Arabalara** takip cihazı takılmış olabilir
  - Arabanızın altının neye benzediğini iyice ezberleyin, düzenli olarak kontrol edin - özellikle de aracın arka tarafını (çünkü izleme aygıtının uydula irtibatlanması gerekir)
  - Arabanızın bakımını kimin yaptığına dikkat edin; üretici firmadan "bir sorunu gidermek" için arabanız geri isterse dikkatli olun.

Bir plan yapın - eğer bir İHS evinde veya arabasında takip cihazı bulursa ne yapması gerekiyor? En güvenli seçenek, durumun farkında değilmiş gibi davranmak ama bu sırada ne gibi sonuçlara yol açabileceğinin farkında olup buna göre hareket etmek olacaktır.

Fiziki takip

- Profesyonel takip personelinin tamamen farketmeden izleme yapabileceğini unutmayın.
- Her zaman durum farkındalığınızı korumaya çalışın (ama paranoyaklaşmayın)
  - Gördüğünüz insanları kendi kendinize tarif edin ki yeniden gördüğünüzde tanıyabilin (size kimi hatırlattığını, boyunu, yürüyüş biçimini- yani gizlenmesi mümkün olmayan özellikleri) Bir defter tutun ve mümkün olan ilk fırsatta tarifleri not alın.
  - Gözünüze garip görünen/davranan birileri çarpıyor mu? (Örneğin takip ekipmanını saklamak için garip yürüyen biri) Ceket/palto giyiyor mu, çanta taşıyor mu?
  - araçlara dikkat edin - renklerine, modellerine ve içindekilere (ellerinde harita, yemek veya içecek olabilir, kendi kendilerine konuşuyor gibi olabilirler, vs)
- Filmlerde gördüğünüz yöntemlere başvurmaya kalkışmayın (vitrinlere bakıp yansımaları görmek, ayakkabınızı bağlayıp etrafa bakınmak, sizi izleyen araçtan hızla uzaklaşmak gibi - bunlar kolayca fark edilecek ve etkisiz şeylerdir) Aksine her zaman olağan davranın.
- Tüm izlemelerin bir 'başlama noktası' olur ve bu genellikle eviniz veya iş yerinizdir. Bu noktalarda özellikle dikkatli olun.
- Sabit bir rotanız olmasın. İşe, eve, spor salonuna, alışverişe vs. giderken saatlerinizi ve yolunuzu değiştirin.
- Masanızdaki kağıtları belli bir düzen içinde bırakın ki birisinin karıştırıp karıştırmadığını anlayabilin.
- **Araç takibi:** aracınızı takip etmek için muhtemelen 5 araçlı kutu sistemi kullanılacaktır - biri önünüzde, ikisi arkanızda ve diğer ikisi de iki yanınızda -paralel yollarda olabilir- birer araç
  - Boşuna hızlanmayın - muhtemelen tek araçtan fazlası vardır.
  - Arabayı kullanırken doğal davranın - arka aynalara bakmak için sürekli başınızı hareket ettirmeyin.
  - Takip ediliyor edilmediğinizi kontrol etmek için bir çıkmaz sokağa veya benzin istasyonuna girin - ama bunu doğal bir biçimde yapmaya özen gösterin
  - Takipten kurtulmak için bir yere park edin ve rahat davranmaya çalışarak toplu taşıma araçlarından birine binin
- **Hassas toplantılara katılmak:** Hassas toplantılar için basit bir kod belirleyin; örneğin “Seninle Pazartesi saat 10'da buluşacağım” demek yerine “Seninle Salı sabah 11'de buluşacağım” (bir gün ve bir saat öncesi) deyin.
  - Toplanmak için en güvenli mekanlar rasgele oturlan (rezervasyonsuz) gürültülü, popüler kafelerdir (böylece nerede oturacağınız belli olmadığı için önceden mikrofon yerleştiremezler)
  - Güvenli bir yerde yüz yüze görüştüğünüzde, ileride kullanacağınız kodları belirleyin veya şifreli yazışmalar için şifre çözmek için parolaları paylaşın.
  - Fiziki takibin (araba, insan vs) artması ve daha alenice yapılması gözaltına alınabileceğiniz anlamına gelebilir. Bunu fark eder etmez rutininizi değiştirin. Güvenli bir eve geçme alternatifini değerlendirin.

Son olarak:

Birçok insan art niyet düşünmeden kendilerine ve nerede bulunabileceklerine ait bilgileri şu yollarla açık ederler:

- kartvizit (kartvizitinizde sadece telefon numaranız ve güvenli bir e-posta adresiniz olsun ve bunu yalnızca güvendiğiniz arkadaşlarınıza verin)
- Facebook ve diğer sosyal medya siteleri - profiliniz sizin zayıf yönlerinizi, nerede ve kiminle olduğunuzu açık edebilir...